

Vergaderjaar 2008–2009

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 885

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 juni 2009

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij vier fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC):

1. Mededeling inzake hergebruik van overheidsinformatie;
2. Richtlijn inzake de heffingen voor de beveiliging van de luchtvaart; (Kamerstuk 22 112, nr. 886)
3. Richtlijn inzake bestrijding van betalingsachterstand bij handels-transacties; (Kamerstuk 22 112, nr. 887)
4. Mededeling inzake raadpleging vangstmogelijkheden voor 2010. (Kamerstuk 22 112, nr. 888)

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
F. C. G. M. Timmermans

Fiche: Mededeling inzake hergebruik van overheidsinformatie.

1. Algemene gegevens

Voorstel: Hergebruik van overheidsinformatie – Evaluatie van Richtlijn 2003/98/EG -

Datum Commissiedocument: 7 mei 2009

Nr. Commissiedocument: COM(2009)212 definitief

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=197059

Nr. impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board (<http://ec.europa.eu/governance/impact/practice>):

Behandelingstraject Raad: aanvang bespreking in raads werkgroepen onder Zweeds voorzitterschap (per 1/7/2009).

Eerstverantwoordelijk ministerie: ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

2. Essentie voorstel:

De Europese Commissie heeft de werking van de richtlijn hergebruik overheidsinformatie geëvalueerd. Doel van de richtlijn is het stimuleren van hergebruik van (openbare) overheidsinformatie door marktpartijen, omdat hiermee een belangrijke stimulans voor de Europese economie kan worden bereikt (geschatte potentiële marktomvang van EUR 27 miljard per jaar). Voorwaarden hiervoor zijn ondermeer een laagdrempelige en gelijke toegang van marktpartijen tot overheidsinformatie, geen concurrentie van de overheid met marktpartijen door het maken van (meerwaarde)producten die de overheid niet zelf nodig heeft voor de uitvoering van eigen taken en geen beperkingen op hergebruik door marktpartijen.

De conclusie van de Europese Commissie is dat de Richtlijn heeft bijgedragen aan het bereiken van de beoogde doelen, maar dat er binnen de richtlijn nog ruimte is voor verdergaande stimulering van hergebruik van overheidsinformatie. Er wordt daartoe een aantal aanbevelingen aan lidstaten gedaan.

De Commissie zal zich vooral richten op het volgen van de naleving van de richtlijn en de uitwisseling van kennis en van goede praktijken. Uiterlijk 2012 zal de Commissie de richtlijn opnieuw evalueren en zonodig voorstellen indienen om de richtlijn te wijzigen.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De Mededeling bevat de volgende actiepunten.

Voor de lidstaten:

- zorgen voor volledige en correcte omzetting en toepassing van de richtlijn;
- een einde maken aan exclusiviteitsregelingen, zoals voorgeschreven door de richtlijn;
- licentie- en tariefmodellen invoeren die hergebruik van overheidsinformatie stimuleren;
- zorgen voor eerlijke concurrentie tussen overheidsinstanties en hergebruikers;

Bovendien wordt de lidstaten gevraagd te stimuleren dat informatiebronnen worden geïnventariseerd en snel toegankelijk worden gemaakt en snelle en goedkope geschillenmechanismen in te voeren.

Voor de Commissie:

- nauw toezicht houden op de omzetting en toepassing van de richtlijn;
- met name eventuele exclusiviteitsregelingen tegen het licht houden (2009–2010);
- een analyse maken van de argumenten die voor tarieven op basis van marginale kosten Pleiten;
- de uitwisseling van goede praktijken stimuleren (proactief beleid ten aanzien van hergebruik, openbare taken, geschillenbeslechting);
- uiterlijk in 2012 de richtlijn opnieuw evalueren en eventueel een voorstel indienen om de richtlijn te wijzigen.

Bevoegdheid:

Op grond van artikel 13 van Richtlijn 2003/98/EG evalueert de Commissie de toepassing van deze richtlijn uiterlijk op 1 juli 2009. Dit gebeurt d.m.v. deze mededeling. De richtlijn is vastgesteld op grond van artikel 95 EG (interne markt), een gebied waarop de Gemeenschap een gedeelde bevoegdheid heeft met de lidstaten.

Subsidiariteit:

Het voornaamste doel van de richtlijn is de Europese informatiemarkt door middel van het stimuleren van hergebruik van overheidsinformatie een stevige impuls te geven. Aangezien de voorgestelde acties blijven binnen de kaders van de bestaande richtlijn en het doel beter op Europees niveau dan op het niveau van elke lidstaat afzonderlijk bereikt kan worden, beoordeelt Nederland de subsidiariteit van het voorstel als positief. De Europese Commissie wil met de richtlijn een algemeen recht neerleggen om overheidsinformatie die algemeen toegankelijk is commercieel te hergebruiken.

Proportionaliteit:

De acties die de Commissie in de mededeling aankondigt laten voldoende ruimte aan de lidstaten om hier zelf invulling aan te geven, bijvoorbeeld door het uitwisselen van goede praktijken en/of het stimuleren van kennisuitwisseling; de rol van de Gemeenschap hierbij blijft beperkt.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Het Nederlandse beleid gaat verder dan de minimumeisen van de Richtlijn. Al in 2000 is door het Kabinet de beleidslijn «Naar optimale beschikbaarheid van overheidsinformatie»¹ uitgebracht waarin is aangegeven dat gestreefd wordt naar maximaal hergebruik van (openbare) overheidsinformatie, waarbij voor de verstrekking slechts de marginale kosten in rekening worden gebracht en geen beperkingen worden gesteld aan het hergebruik. Bij de behandeling van de implementatie van de richtlijn is aangegeven dat voor de implementatie van dit verdergaande Nederlandse beleid een aparte wettelijke regeling in voorbereiding is². Aanbieding van deze regeling aan het parlement wordt thans voorzien in 2010.

De mededeling is een ondersteuning van het Nederlandse beleid en biedt voldoende vrijheid om hieraan binnen de grenzen van de richtlijn vorm aan te geven.

Met de richtlijn en de mededeling wordt bovendien een gelijk speelveld bevorderd voor een Europese markt in hergebruik van overheidsinformatie. Deze markt is interessant voor het Nederlandse bedrijfsleven dat meerwaardeproducten maakt op basis van overheidsinformatie. Vooral de markt voor geografische informatie is hierbij interessant. De acties

¹ Kamerstukken II, 1999–2000, 26 387, 7.

² Kamerstukken II, 2004–2005, 30 188, 4.

hebben geen financiële gevolgen voor Nederland die niet al waren voorzien bij de implementatie van de richtlijn zelf. Nederland zal waakzaam zijn dat hergebruik van overheidsinformatie niet conflicteert met het recht op privacy van burgers. Tevens wenst Nederland bij aanvullende voorstellen voor noodzakelijke concrete maatregelen aandacht voor het voorkomen van onnodige regeldruk voor bedrijven en burgers. Verder is het voor Nederland van belang dat de Commissie bij vervolgvorstellen een degelijke *impact assessment* bijvoegt, inclusief een volwaardige kosten-baten-analyse. Tot slot heeft de mededeling geen gevolgen voor wettelijke regelingen t.a.v. basisregistraties.